

VZESTUP A PÁD BRITSKÉHO IMPÉRIA

Britské impérium, kdysi největší říše v dějinách, ovlivnilo životy milionů lidí po celém světě. Jeho vzestup i pád byl spojen s událostmi, které měnily svět. Prostřednictvím vazeb kolonií na Spojené království se do mnoha zemí světa rozšířily např. anglická kultura, anglický právní systém (zvykové právo), tradiční sporty (např. kriket, ragby a fotbal), anglická měrná soustava, způsob vzdělávání či samotná angličtina. Existence britského impéria měla také negativní dopady, ať už šlo obecně o ekonomické vykořisťování, potlačování práv domorodých obyvatel, kulturní destrukci či asimilaci, či samotné vojenské represe a využívání otrocké práce.

CÍL AKTIVITY:

Žák uvede do souvislostí významné světové dějinné události spojené s existencí Britského impéria.

POSTUP:

Na časové přímce jsou uvedené letopočty spojené s událostmi, které byly pro vývoj impéria klíčové. Vaším úkolem je správně je přiřadit k odpovídajícím datům na časové přímce. Přímka je doplněna o čtyři referenční události z českých dějin. Bubliny s událostmi vystřihněte a přilepte k příslušným místům na přímce.

Americká revoluce a ztráta třinácti kolonií: Po Americké revoluci byla Británie nucena uznat nezávislost Spojených států, což představovalo významnou ztrátu pro impérium.

James Cook objevuje Austrálii: Objev a nárokování Austrálie pro Britskou korunu, což vedlo k pozdější kolonizaci.

Druhá búrská válka: Konflikt v Jižní Africe mezi Británií a Búry, který vedl k upevnění britské kontroly nad Jižní Afrikou.

Porážka španělské Armady: Porážka španělského námořnictva za vlády Alžběty I. otevřela Anglii cestu k námořní dominanci a zahájila éru britského námořního objevování a expanze.

Založení Jamestownu: První trvalá anglická kolonie v Severní Americe, založená ve Virginii, znamenala začátek britské kolonizace Nového světa.

Nezávislost Indie a Pákistánu: Konec britské nadvlády v Indii, což znamenalo počátek konce Britského impéria a rozdělení subkontinentu na Indii a Pákistán.

Královna Viktorie prohlášena císařovnou Indie: Posílení symbolického významu britské nadvlády v Indii během éry britského raj.

Pařížská smlouva: Konec Sedmileté války, smlouvou Británie získala od Francie velké území v Severní Americe (Quebec) a Indii, čímž posílila své impérium.

Bitva u Plassey: Vítězství Britské Východoindické společnosti nad Nawábem Bengálska vedlo k britské dominanci v Indii a rozšíření jejich kontroly nad subkontinentem.

Indické povstání: Velké povstání proti britské nadvládě v Indii, po kterém byla kontrola nad Indií převedena z Východoindické společnosti přímo na Britskou korunu.

Předání Hongkongu Číně: Oficiální ukončení britské nadvlády v Hongkongu znamenalo symbolický konec Britského impéria jako globální koloniální mocnosti.

Berlínská konference: Rozdělení Afriky mezi evropské mocnosti, kde Británie získala kontrolu nad rozsáhlými územími, včetně Nigérie, Keni a Ugandy.

Zákaz obchodu s otroky: Británie zakazuje obchod s otroky v rámci svého impéria, což je významný krok směrem k jeho zrušení.

Suezská krize: Neúspěšná snaha Británie, Francie a Izraele znovu získat kontrolu nad Suezským průplavem vedla ke ztrátě britského vlivu na Blízkém východě a urychlení dekolonizace.

Amritsarský masakr: Britská vojska masakrují neozbrojené indické demonstranty, který způsobil rozhořčení a posílil indické hnutí za nezávislost.

Bitva na Bílé hoře

Marie Terezie zavádí povinnou školní docházku

Revoluční rok v Evropě, Češi žádají o ústavní svobody

Únorový převrat a nástup komunismu v Československu

ŘEŠENÍ:

- 1588 – Porážka španělské Armady
- 1607 – Založení Jamestownu
- 1621 – Bitva na Bílé hoře
- 1757 – Bitva u Plassey
- 1763 – Pařížská smlouva
- 1770 – James Cook objevuje Austrálii
- 1774 – Marie Terezie zavádí povinnou školní docházku
- 1783 – Americká revoluce a ztráta třinácti kolonií
- 1807 – Zákaz obchodu s otroky
- 1848 – Revoluční rok v Evropě, Češi žádají o ústavní svobody
- 1857 – Indické povstání
- 1877 – Královna Viktorie prohlášena císařovnou Indie
- 1885 – Berlínská konference
- 1899–1902 – Druhá búrská válka
- 1919 – Amritsarský masakr
- 1947 – Nezávislost Indie a Pákistánu
- 1948 – Únorový převrat a nástup komunismu v Československu
- 1956 – Suezská krize
- 1997 – Předání Hongkongu Číně